

Punkkilääkevertailu

- mitä tulee ottaa huomioon koiran punkkilääkkeen valinnassa

Markkinoilla on runsaasti erilaisia punkkilääkkeitä. Kaikki valmisteet eivät kuitenkaan sovellu käytettäväksi kaikille koirille. Punkkilääkkeen valinnassa tulee ottaa huomioon, onko perheessä pieniä lapsia, muita lemmikkejä, pestäänkö eläintä paljon tai uiko se runsaasti. Punkkilääkkeet vaikuttavat myös eri tavoin. Osa valmisteista karkottaa ja tappaa punkkeja, osa vain tappaa. Punkkilääkettä valittaessa tulee myös huomioida koiran ikä, koko sekä onko se tiine tai imettävä. Suuri osa valmisteista on vapaakaupan lääkkeitä, mutta joukossa on myös reseptilääkkeitä. Tässä artikkelissa käydään läpi Suomessa markkinoilla olevat punkkilääkkeet.

Teksti ja kuvat: Sara Kyrkkö

Artikkeli on alun perin julkaistu eläinlääkäri Sara Kyrkkön blogissa osoitteessa www.sarakyrkko.com.

Karkottava vai tappava punkkilääke

Markkinoilla on kahdenlaisia punkkilääkkeitä. Toiset valmisteet karkottavat ja tappavat punkkeja, toiset vain tappavat. Karkottava vaikutus tarkoittaa, että lääke ehkäisee punkin kiinnittymistä eläimeen. Tappava vaikutus puolestaan tarkoittaa, että punkki kuolee, joko purtuaan eläintä tai ollessaan kontaktissa turkkiin/ihoon vaaditun ajan. Valmiste, jossa on karkottava vaikutus, ehkäisee paremmin punkkien kulkeutumisen eläimen mukana sisälle. Tällöin riski punkin siirtymisestä eläimestä ihmiseen pienenee.

Punkkilääkkeet vertailussa

Punkkilääkkeet voidaan jakaa kolmeen eri ryhmään annostelutavan perusteella. Nämä kolme ryhmää ovat valeluliokset, punkkipannat ja suun kautta otettavat tabletit. Tässä vertailussa lääkkeet on jaettu antotavan mukaan näihin kolmeen ryhmään. On lisäksi yksi valmiste, joka sumutetaan eläimeen. Tämä käsi-

tellään valeluliuosten yhteydessä.

Jokaisessa ryhmässä esitellään Suomessa markkinoilla olevat lääkkeet. Olen koonnut mielestäni valinnan kannalta olennaiset tiedot valmisteyhteenvedoista, pakkausselosteista ja/tai tuotteiden nettisivuilta.

KOIRIEN PUNKKILÄÄKKEET

1. Valeluliokset

Yhtä poikkeusta lukuun ottamatta valeluliuosten toimintaperiaate on pääpiirteittäin sama. Lääkeaine sitoutuu ihoon ja karvoihin, ja punkki kuolee ollessaan kontaktissa niihin. Tällä tavoin toimivien valmisteiden vaikutusaika on 4 viikkoa. Fluralaneeri (kauppanimi Bravecto paikallisvaleyliuoste) tekee tähän poikkeuksen. Kyseisen valmisteen vaikuttava aine imeytyy verenkiertoon ja punkin tulee purra koira, jotta se kuolee. Tämän lääkkeen vaikutusaika on 12 viikkoa.

Vaikuttava aine imeytyy verenkiertoon ja punkin tulee purra koira, jotta se kuolee.

Fiproniili, kauppanimiä Fyberix comp, Fyberix vet, Exproline vet, Effipro, Frontline comp, Frontline vet

RESEPTIVAPAA LÄÄKE

Vaikutusaika: 4 viikkoa

Vaikutustapa: tappava

Lapset: Lasten ei tule antaa olla kosketuksissa koiraan ennen kuin antokohta on kuivunut. Tästä syystä on suositeltavaa, että eläintä ei hoideta päivällä vaan alkuillasta, eikä juuri lääkityn eläimen anneta nukkua omistajan, varsinkaan lapsen, kanssa.

Muut lemmikit: Valmiste on turvallinen kissoille, mutta on myrkyllinen kaneille.

Uiminen/peeminen: Runsas uiminen ja peseminen voivat vaikuttaa valmisteen tehoon. Eläintä ei tulisi kylvetä tai kastella kahteen vuorokauteen lääkekäsittelyn jälkeen. Fiproniili voi vaikuttaa haitallisesti vedessä eläviin pieneliöihin. Koirien ei saa antaa uida vesistöissä kahteen vuorokauteen käsittelyn jälkeen.

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää 2 kuukautta nuoremmille ja/tai alle 2 kg painoisille koiranpennuille.

Tiine- ja imettävä: Frontline vet, Frontline comp ja Fyberix comp valmisteen turvallisuus on tutkittu, ja näitä voidaan käyttää tiineyden ja imetyksen aikana. Muiden valmisteen kohdalla tutkimuksia ei ole tehty. Frontline comp ja Fyberix comp valmisteen mahdollista haitallisuutta alle 8 viikon ikäisille pennuille niiden ollessa kosketuksissa hoitoa saaneen emon kanssa ei kuitenkaan ole dokumentoitu.

Hinta: Valmisteesta riippuen 5,56€ – 9,43€ kuukaudessa 20 kg painoiselle koiralle. Comp päätteisiä valmisteita (Fyberix comp ja Frontline comp) ei ole otettu tässä huomioon. Näissä on mukana myös toinen vaikuttava aine, jolla on merkitystä kirppujen häädössä. Nämä valmisteet ovat hie-man kalliimpia.

Permetriini, kauppanimi Exspot vet

RESEPTIVAPAA LÄÄKE

Vaikutusaika: 4 viikkoa

Vaikutustapa: tappava ja karkoittava

Lapset: Pienten lasten ei tule antaa olla kosketuksissa käsitellyn koiran kanssa noin vuorokauteen lääkkeen laitosta.

Muut lemmikit: Valmiste on myrkyllistä kissoille. Myrkytys on mahdollinen, jos kissa nuolee n. vuorokauden sisään käsiteltyä koiraan tai nukkua sen vieressä.

Uiminen/peeminen: Runsas uiminen tai peseminen voi lyhentää valmisteen tehoamisaikaa eli käsittely voidaan joutua tekemään useammin kuin 4 vko välein. Lääke on myrkyllistä vesieliöille, joten koiraan ei tulisi päästää veteen uimaan tai kahlaamaan 24 tuntiin käsittelyn jälkeen.

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää alle 5 kg koirilla eikä alle kaksi viikkoisille pennuille.

Tiine- ja imettävä: Ei saa käyttää.

Hinta: 16,29 € kuukaudessa 20 kg painoiselle koiralle.

Permetriini ja Imidaklopridim, kauppanimi Bayvantic

RESEPTIVAPAA LÄÄKE

Vaikutusaika: 4 viikkoa

Vaikutustapa: tappava ja karkoittava

Lapset: Varsinkaan lasten ei saa antaa käsitellä juuri hoidettua koiraan ennen kuin annostelu-kohta on täysin kuiva. Tästä voidaan varmistua käsittelemällä eläimet valmisteella esim. iltaisin. Tässä tapauksessa juuri hoidettujen koirien ei saa antaa nukkua yhdessä omistajien eikä varsinkaan lasten kanssa.

Muut lemmikit: Valmiste on myrkyllistä kissoille. Kissojen tahattoman altistumisen estämiseksi tulee valmisteella käsitellyt koirat pitää erossa

kissoista, kunnes annostelu-kohta on täysin kuiva. On tärkeää varmistaa, ettei kissa pääse nuolemaan valmisteella hoidettua koiraan annostelu-kohtasta.

Uiminen/peeminen: Runsas uiminen tai peseminen voi lyhentää valmisteen tehoamisaikaa eli käsittely voidaan joutua tekemään useammin kuin 4 vko välein. Shampoopesua ei tulisi tehdä kahteen viikkoon lääkkeen laitosta. Valmiste on vaarallista vesieliöille eikä koiraan tule päästää uimaan 48 tuntiin lääkkeen laitosta.

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää alle 7 viikon ikäisillä eikä alle 1,5 kg painoisilla koiranpennuille.

Tiine- ja imettävä: Voidaan käyttää tiineyden ja imetyksen aikana.

Hinta: 12,11€ kuukaudessa 20 kg painoiselle koiralle.

Fluralaneeri, kauppanimi Bravecto paikallisvaleluliuos

RESEPTILÄÄKE

Vaikutusaika: 12 viikkoa

Vaikutustapa: tappava

Lapset: Älä koske tai anna lasten koskea valmisteen antopaikkaan ennen kuin se on kuiva; tämän vuoksi on suositeltavaa käsitellä eläin illalla. Käsiteltyjen eläinten ei saa antaa nukkua samassa sängyssä omistajan kanssa, erityisesti lasten, valmisteen antopäivänä.

Muut lemmikit: Valmiste on turvallista kissoille. Uiminen/peeminen: Älä pese koiraan tai anna koiran mennä veteen uimaan kolmeen päivään käsittelyn jälkeen.

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää alle 2 kg koirilla eikä alle 8 viikkoisille pennuille.

Tiine- ja imettävä: Voidaan käyttää tiineyden ja imetyksen aikana.

Hinta: 13,32 € kuukaudessa 20 kg painoiselle koiralle.

Permetriini, Pyriproksifeeni, Dinotefuraani, kauppanimi Vectra 3D

RESEPTILÄÄKE

Vaikutusaika: 4 viikkoa

Vaikutustapa: tappava ja karkoittava

Lapset: Lasten ei tulisi antaa käsitellä koiraan vähintään neljään tuntiin annostelun jälkeen. Annostelupäivänä koiran ei tulisi antaa nukkua omistajien, erityisesti lasten kanssa.

Muut lemmikit: Lääke on myrkyllistä kissoille. Kissat tulee pitää erossa vastakäsitellyistä koirista. Tärkeää on, että valmiste on ehtinyt kuivumaan kunnolla.

Uiminen/peeminen: Toistuvat pesut tai koiran kastuminen 48h annostelusta voi lyhentää valmisteen tehoamisaikaa eli käsittely voidaan joutua tekemään useammin kuin 4 vko välein. Hoidettuja koiria ei tulisi päästää uimaan ennen kuin 48 tuntia on kulunut hoidosta, sillä valmiste voi vahingoittaa vesieliöitä.

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää alle 1,5 kg koirilla eikä alle 7 viikkoisille pennuille.

Tiine- ja imettävä: Ei

Hinta: 12,81 € kuukaudessa 20 kg painoiselle koiralle.

Fibroniili ja permetriini, kauppanimi Frontect

RESEPTILÄÄKE

Vaikutusaika: 4 viikkoa

Vaikutustapa: tappava ja karkoittava

Lapset: Valmisteella käsiteltyjä eläimiä ei saa käsitellä ennen kuin valmisteen levityskohta on kuivunut. Lapset eivät saa leikkiä valmisteella käsiteltyjen eläinten kanssa

Kirjoittaja on eläinlääkäri, jonka intohimona on lemmikkien iho- ja korvasairaudet sekä halu jakaa tietoa. Käy lukemassa Saran blogista sarakyrkko.com artikkeleita koirien terveydestä ja seuraa instagramissa @ell_sarakyrkko

ennen kuin levityskohta on kuivunut. Tästä syystä suositellaan, että lääkettä laitetaan alkuillasta. Valmisteella äskettäin käsiteltyjen eläinten ei pidä nukkua omistajien kanssa, varsinkaan lasten kanssa.

Muut lemmikit: Valmiste on myrkyllistä kissoille. Lääkkeellä käsitellyt koirat tulee pitää erillään kissoista, kunnes käsitelty kohta on kuivunut. On tärkeää varmistaa, että kissa ei pääse nuolemaan koiraan tällä valmisteella käsitellystä kohdasta. Valmiste on myrkyllistä myös kaneille.

Uiminen/peeminen: Runsas uiminen tai peseminen voi lyhentää valmisteen tehoamisaikaa eli käsittely voidaan joutua tekemään useammin kuin 4 vko välein. Koira ei saa uida eikä sitä saa pestä sampoolla 48 tuntiin lääkkeen laitosta.

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää alle 2 kg koirilla eikä alle 8 viikkoisille pennuille.

Tiine- ja imettävä: Ei

Hinta: 11,01 € kuukaudessa 20 kg painoiselle koiralle.

Fibroniili sumute, kauppanimi Frontline vet sumute iholle. HUOM! Tämä on sumute.

RESEPTIVAPAA LÄÄKE

Vaikutusaika: 4 viikkoa

Vaikutustapa: tappava

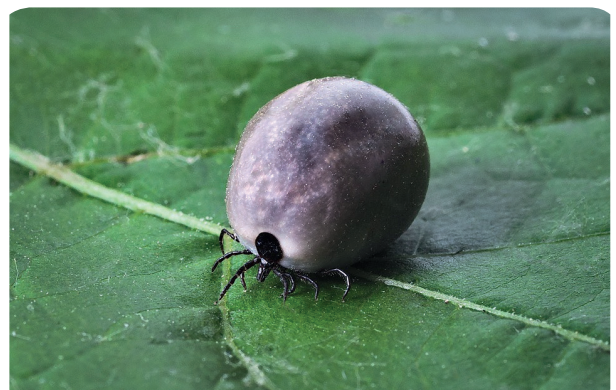
Lapset: Lasten ei tule antaa olla kosketuksissa koiraan ennen kuin koko turkki on kuivunut. Tästä syystä on suositeltavaa, että eläintä ei hoideta päivällä vaan alkuillasta, eikä juuri lääkityn eläimen anneta nukkua omistajan, varsinkaan lapsen kanssa.

Muut lemmikit: Valmiste on turvallinen kissoille. Uiminen/peeminen: Runsas uiminen ja peseminen voivat vaikuttaa valmisteen tehoon. Eläintä ei tulisi kylvetä tai kastella kahteen vuorokauteen lääkekäsittelyn jälkeen.

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää 2 kuukautta nuoremmille ja/tai alle 2 kg painoisille koiranpennuille

Tiine- ja imettävä: Ei.

Hinta: 20,06 € kuukaudessa 20 kg painoiselle pitkäkarvaiselle koiralle, lyhytkarvaiselle hinta puolet halvempi.

2. Punkkipannat

Punkkipannoista vapautuu lääkeaineita koiran iholle sekä turkkiin, ja punkki kuolee ollessaan kontaktissa niihin.

Imidaklopridi ja Flumetriini, kaupan nimi Seresto

RESEPTIVAPAA LÄÄKE

Vaikutusaika: 8 kuukautta

Vaikutustapa: tappava ja karkoittava

Lapset: Pantaa käyttävät eläimet eivät saa nukkua omistajien vuoteissa, etenkin lasten vuoteissa.

Muut lemmikit: Valmiste on turvallinen kissoille.

Uiminen/peseminen: Pantaa on vedenkestävä ja sen teho säilyy, vaikka eläin kastuisi. Rungas uiminen tai peseminen voi kuitenkin lyhentää valmisteen tehoamisaikaa (eli pannaan teho ei mahdollisesti riitä 8 kuukautta).

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää alle 7 viikon ikäisille koirapennuille.

Tiine- ja imettävä: Ei

Hinta: 8,23 € kuukaudessa 20 kg painoiselle koiralle.

Deltametriini, kaupan nimi Scalibor

RESEPTIVAPAA LÄÄKE

Vaikutusaika: 5-6 kuukautta

Vaikutustapa: tappava

Lapset: On huolehdittava siitä, etteivät pienet lapset ole pitkään kiinteässä kosketuksessa, esim. nuku, pantaa käyttävän lemmikin kanssa.

Muut lemmikit: Deltametriini on myrkyllistä kissoille, mutta pantaa voidaan käyttää koirilla myös talouksissa, joissa on kissa. Kissa ei saa kuitenkaan olla läheisessä kontaktissa koiraan.

Uiminen/peseminen: Teho ei vähene, vaikka pantaa joutuisi satunnaisesti kosketukseen veden kanssa. Pantaa on kuitenkin aina irrotettava ennen koiran päästämistä uimaan, koska vaikuttava aine on haitallinen kaloille ja muille vedessä eläville eliöille. Koiraa tulee estää joka tapauksessa uimasta ensimmäiset 5 päivää pannaan laiton jälkeen. Lääkeaine leviää koiran ihon pinnalla ja turkissa olevaan rasvaan ja shampoopepu vähentää ihon pinnalla ja turkissa olevan rasvan määrää eli koiran peseminen voi vaikuttaa tehoon.

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää alle 7 viikon ikäisille pennuille.

Tiine- ja imettävä: Voidaan käyttää tiineyden ja imetyksen aikana.

Hinta: 6,76 € – 6,98 € kuukaudessa riippuen koirankaulan paksuudesta.

3. Suun kautta otettavat tabletit

Tableteista vapautuva lääkeaine imeytyy suun kautta ja päätyy eläimen verenkiertoon. Punkin tulee purra koiraa, jotta se altistuu vaikuttavalle aineelle ja kuolee.

Fluralaneeri, kaupan nimi Bravecto

RESEPTILÄÄKE

Vaikutusaika: 12 viikkoa

Vaikutustapa: tappava

Lapset: Ei ole merkitystä, koska lääke imeytyy koiran verenkiertoon.

Muut lemmikit: Ei ole merkitystä, koska lääke imeytyy koiran verenkiertoon.

Uiminen/peseminen: Ei ole merkitystä, koska lääke imeytyy koiran verenkiertoon.

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää alle 2 kg koirilla eikä alle 8 viikkoisille pennuille.

Tiine- ja imettävä: Voidaan käyttää tiineyden ja imetyksen aikana.

Hinta: 11,17 € kuukaudessa 20 kg painoiselle koiralle (ostettaessa suurempi pakkausko).

Punkkipanta on suosittu tapa karkoittaa punkit

Lotilaneeri, kaupan nimi Credelio

RESEPTILÄÄKE

Vaikutusaika: 4 viikkoa

Vaikutustapa: tappava

Lapset: Ei ole merkitystä, koska lääke imeytyy koiran verenkiertoon.

Muut lemmikit: Ei ole merkitystä, koska lääke imeytyy koiran verenkiertoon.

Uiminen/peseminen: Ei ole merkitystä, koska lääke imeytyy koiran verenkiertoon.

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää alle 1,3 kg koirilla eikä alle 8 viikkoisille pennuille.

Tiine- ja imettävä: Ei saa käyttää.

Hinta: 10,47 € kuukaudessa 20 kg painoiselle koiralle.

Afoksolaneeri, kaupan nimi Nex-Gard

RESEPTILÄÄKE

Vaikutusaika: 4 viikkoa

Vaikutustapa: tappava

Lapset: Ei ole merkitystä, koska lääke imeytyy koiran verenkiertoon.

Muut lemmikit: Ei ole merkitystä, koska lääke imeytyy koiran verenkiertoon.

Uiminen/peseminen: Ei ole merkitystä, koska lääke imeytyy koiran verenkiertoon.

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää alle 2 kg koirilla eikä alle 8 viikkoisille pennuille.

Tiine- ja imettävä: Ei saa käyttää.

Hinta: 10,70 € kuukaudessa 20 kg painoiselle koiralle (ostettaessa suurempi pakettikoko).

Sarolaneeri, kaupan nimi Simparica

RESEPTILÄÄKE

Vaikutusaika: 4 viikkoa

Vaikutustapa: tappava

Lapset: Ei ole merkitystä, koska lääke imeytyy

koiran verenkiertoon.

Muut lemmikit: Ei ole merkitystä, koska lääke imeytyy koiran verenkiertoon.

Uiminen/peseminen: Ei ole merkitystä, koska lääke imeytyy koiran verenkiertoon.

Minkä ikäiselle ja painoiselle koiralle sopiva: Ei saa käyttää alle 1,3 kg koirilla eikä alle 8 viikkoisille pennuille.

Tiine- ja imettävä: Ei

Hinta: 10,27 € kuukaudessa 20 kg painoiselle.

HUOM! Muistathan lukea huolellisesti pakkaus- selosteen ennen lääkkeen käyttöä ja varmistaa tuotteen sopivuus lemmikillesi. Pakkausselosteesta löydät mm. lisätietoja valmistajien käsittelystä ja varotoimista.

Lähteet:

Artikkelissa mainittujen lääkkeiden pakkausselosteet ja valmisteyhteenvedot.

www.frontline.fi (maaliskuu 2019)

www.exspot.fi (maaliskuu 2019)

<http://www.scalibor.fi> (maaliskuu 2019)

MSD Animal Health henkilökohtainen tiedonanto

Hintatiedot:

<https://www.yliopistonverkkoapteekki.fi>